

UNITED NATIONS DEVELOPMENT
PROGRAMME
UMBRELLA PROJECT
W WARSZAWIE

URZĄD GMINY
W SANTOKU

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY SANTOK

Warszawa - Santok
czerwiec 2000 r.

REDAKCJA NAUKOWA

Tadeusz ZABOROWSKI

REDAKCJA CAŁOŚCI

ZESPÓŁ KONSULTANTÓW

Kazimierz KAWECKI
Albin KRYSZKO
Witold PIECHOCKI
Janusz WOŹNY
Tadeusz ZABOROWSKI – koordynator

© Umbrella Project w Warszawie, Urząd Gminy w Santoku

Praca wykonana metodą planowania społecznego

Warszawa – Santok

czerwiec 2000 r.

SPIS TREŚCI

1.	WSPÓŁTWÓRCY STRATEGII	3
1.1.	Proces budowy strategii i jego uczestnicy	3
1.2.	Miejsce strategii gminy w lokalnej Agendzie 21	12
2.	WIZJA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY	14
3.	DIAGNOZA STANU GMINY	16
3.1.	Analiza oczekiwań i opinia społeczności gminnej	16
3.2.	Cechy i postawy społeczności w gminie	32
3.3.	Problemy i oczekiwania badanych związane z budową strategii ekorozwoju	35
3.4.	Problemy wypracowane na warsztatach	40
4.	LISTA PROBLEMÓW EKOROZWOJU	46
5.	ANALIZA SWOT	47
5.1.	Ocena słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń	47
5.2.	Analiza uczestników procesu budowy strategii	49
5.3.	Zwolennicy i przeciwnicy strategii zrównoważonego rozwoju	51
5.4.	Matryca do analizy zasobów gminy	53
6.	RAMA LOGICZNA STRATEGII	55
7.	PLAN OPERACYJNY STRATEGII	57
7.1.	Harmonogram rozwiązywania problemów i realizacji celów	58
8.	NADZÓR NAD REALIZACJĄ STRATEGII	66
8.1.	Nadzór instytucjonalny	66
8.2.	Monitoring z udziałem społeczności lokalnej	66
8.3.	Zarządzanie strategią	66
9.	WNIOSKI DO SYSTEMU ZARZĄDZANIA GMINĄ	67
10.	WNIOSKI I WYTYCZNE DO INNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH	68
10.1.	Wytyczne do planu zagospodarowania przestrzennego gminy	68
10.2.	Wnioski do strategii rozwoju powiatu i regionu	68

ZAŁĄCZNIK

1. Raport o stanie gminy

1. OPIS PROCESU TWORZENIA STRATEGII I JEGO UCZESTNICZY

1.1. Proces budowy strategii i jego uczestnicy

Do opracowania strategii zrównoważonego rozwoju gminy przyjęto następujące założenia:

- uspołecznienie procesu budowy strategii, czyli zaangażowanie w pracę nie tylko przedstawicieli samorządu, lecz także podmiotów gospodarczych i organizacji społecznych funkcjonujących na terenie gminy, liderów lokalnych, ekspertów lokalnych itp.
- weryfikację bieżąco wykonanych przez ekspertów prac,
- posiadanie rozbudowanej sfery realizacyjnej dla konkretnych działań oraz instrumentów organizacyjnych i finansowych,
- posiadanie wyraźnie określonego miejsca w strukturze istniejących oraz planowanych dokumentów, studiów i programów branżowych.

Tak postawione założenia można zrealizować przy wykorzystaniu metody wspólnego planowania, która spełnia te wymogi. Ponadto metoda ta pozwala, przy budowaniu strategii zrównoważonego rozwoju, na połączenie wysiłku zespołu konsultantów z odbiorcą programu, a więc lokalną społecznością, reprezentowaną przez radnych, pracowników Urzędu Gminy, ekspertów i lokalnych liderów. Niezwykle ważny jest fakt, iż jest to metoda pozwalająca, przez bezpośredni kontakt, na skuteczne zaangażowanie się konsultantów w realizację opracowania strategii oraz ich identyfikację z gminą. Możliwość bieżącego weryfikowania pracy przez Odbiorcę, którym w tym przypadku jest gmina, stanowi podstawowy wymóg przy spełnianiu, obowiązujących w Unii Europejskiej, norm jakości (ISO 9001) usługi konsultingowej.

Pierwszym etapem budowy strategii była szczegółowa charakterystyka istniejącej sytuacji, a więc opracowanie raportu o stanie gminy. Przy budowie diagnozy stanu, oprócz analizy dostępnych danych, posłużono się także metodą ankietyzacji lokalnej społeczności. Diagnoza stanu jak i cała strategia zrównoważonego rozwoju gminy nie skupia się jedynie na zagadnieniach gospodarczych, lecz w sposób zintegrowany obejmuje wszystkie istotne dziedziny lokalnej rzeczywistości, poczynając od środowiska - jako uwarunkowania elementarnego, poprzez dziedzictwo kulturowe, infrastrukturę techniczną, gospodarkę, infrastrukturę społeczną po zarządzanie. Efekty tych prac zawarte zostały w opracowaniu pt. *Raport o stanie gminy Santok*.

Na tym etapie także określono skład Zespołu Opracowującego Strategię (ZOS) Zrównoważonego Rozwoju Gminy, do którego rozesłano tekst *Raportu* do weryfikacji (138 osób). Skład ZOS prezentował podstawowe sektory życia społeczno-gospodarczego

gminy Santok, tj. samorząd gminy, organizacje pozarządowe, biznes, ekspertów i liderów lokalnych, (co przedstawia poniższy wykaz):

Adamiak Klara
Adamska Helena
Adamski Robert
Badach Jolanta
Baran Ryszard
Barański Dariusz
Bednarek Andrzej
Białkowski Arkadiusz
Biłas Jan
Błażejczyk Jolanta
Bobrowska Marta
Boczula Tadeusz
Brzeziński Jerzy
Brzytwa Honorata
Bury Roman
Chudzik Stanisław
Cioroch Andrzej
Cwynar Anna
Czajka Andrzej
Czapski Krzysztof
Czerwczak Krzysztof
Dominiak Zdzisław
Dopierała Irena
Dopierała Zbigniew
Dopierała Zenon
Dratwińska Maria
Drewing-Borowska Ola
Dudek Edmund
Fiedkiewicz Czesław
Forster Franciszek
Frąckowiak Krystyna
Gałązewski Edmund
Garczyńska Halina
Gaudyn Iwona
Gąsiorek Jerzy
Głodowski Sylwester
Godawski Marek
Grzechowiak Anna
Grześkowiak Eugeniusz
Haliczyn Tadeusz
Idczak Maria
Jadczak Jan

Jarzębkowski Artur
Jurek Wanda
Kaczuk Roman
Kawalec Jan
Kawalec Teresa
Kawecki Kazimierz
Kaźmierczak Helena
Kiljańska Maria
Kinal Dorota
Kinal Krzysztof
Klimaszewski Bogumił
Klimczak Jerzy
Kłós Marek
Kłós Tomasz
Kłysz Czesław
Kodź Józef
Konieczna Ewa
Korzeniowski Adam
Kowalczyk Krzysztof
Kowalewski Jan
Kowalicka-Szymczak Dagmara
Kowalicki Józef
Kowalska Anna
Kowalski Marek
Krajniak Piotr
Kraśńska Wacława
Krok Piotr
Krzyżostaniak Marcin
Kurcin Ryszard
Kuziak Marzanna
Kuziak Roman
Lamch Andrzej
Lisiecka Genowefa
Lorenc Waldemar
Ludniewski Franciszek
Ludniewski Zygmunt
Łotoczko Radosław
Malarz Michał
Mandziuk Ireneusz
Mazur Leon
Mazurkiewicz Andrzej
Nita Arkadiusz
Pankowski Henryk
Pańczyk Zdzisław
Piasecka Urszula

Piasecki Marek
Piekarski Edward
Piotrowicz Rajmund
Porańczyk Elżbieta
Porańczyk Henryk
Porańczyk Tadeusz
Potocki Piotr
Radecki Edward
Ralcewicz Czesława
Rogoziński Zygmunt
Rudnicki Zbigniew
Salamoński Józef
Sejwa Zbigniew
Siede Waldemar
Sienkowski Stanisław
Skrobański Marek
Smoliński Kazimierz
Sondej Henryk
Stanisławski Tadeusz
Stolarski Aleksander
Strzelecki Jacek
Szczublewski Czesław
Szkłarska Dorota
Szlanta Helena
Szlanta Włodzimierz
Szostak Hanna
Szurgot Józef
Szuster Adam
Szymański Włodzimierz
Szymczak Artur
Ślizowski Jan
Śmigielski Robert
Śpiewanek Mariusz
Tokarski Stanisław
Urbanowski Marian
Wencel Romuald
Wieczorek Leszek
Wieleba Zofia
Wiśniewski Piotr
Wołoszczuk Wojciech
Wroniak Daniel
Wroniak Maria
Wszółek Czesław
Zauer Wiesław
Zdrowowicz-Kulik Ewa

Zmorowski Marian
Zubrzycki Aleksander
Zysnarski Jerzy
Żelazny Paweł

Instytucje zaproszone do udziału (21) w budowaniu strategii zrównoważonego rozwoju gminy Santok, to:

AWRSP	Gorzów Wlkp.
Bank Spółdzielczy	Santok
Elektrociepłownia	Gorzów Wlkp.
Fundacja Ochrony Dóbr Historycznych i Ziemi Santockiej	Santok
II Komisariat Policji	Gorzów Wlkp.
Lubuski Zarząd Parków Krajobrazowych	Gorzów Wlkp.
Muzeum Okręgowe	Gorzów Wlkp.
Nadleśnictwo	Kłodawa
Nadleśnictwo	Karwin
Nadzór Wodny	Gorzów Wlkp.
ODR	Lubniewice
Poczta Polska	Gorzów Wlkp.
Powiatowy Inspektor Sanitarny	Gorzów Wlkp.
Powiatowy Zarząd Dróg	Gorzów Wlkp.
PSP	Gorzów Wlkp.
Towarzystwo Przyjaciół Santoka	Santok
WIOŚ	Zielona Góra
Wojewódzki Zarząd Dróg	Gorzów Wlkp.
Zakład Energetyczny	Gorzów Wlkp.
Zakład Telekomunikacji	Gorzów Wlkp.
Zakłady Gazownicze	Gorzów Wlkp.

Proces budowania diagnozy został zamknięty na I warsztatach, na których wniesiono uwagi do przedstawionego tekstu oraz sformułowano następujące grupy robocze: środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastruktura techniczna, gospodarka, infrastruktura społeczna oraz zarządzanie.

I Warsztaty odbyły się 31 marca 2000 r. w Santoku i uczestniczyło w nich około 70 osób. Przeprowadził je zespół konsultantów Umbrella Project w Warszawie w następującym składzie:

1. Kawecki Kazimierz

2. Kryszko Albin
3. Piechocki Witold
4. Woźny Janusz
5. Zaborowski Tadeusz - koordynator

Prezentacji każdego z działów diagnozy towarzyszyła dyskusja oraz formułowanie uwag do tekstu ponadto uwagi do tekstu zgłaszano także podczas przerw w warsztatach. Wszystkie uwagi odnotowane zostały w sprawozdaniu z I warsztatów i stanowiły podstawę do zmian w *Raporcie o stanie gminy*.

II warsztaty odbyły się w dniu 05 maja 2000 r. w Santoku i uczestniczyło w nich 30 osób. Na warsztatach tych przyjęto *Raport o stanie gminy Santok* oraz wstępnie wizję zrównoważonego rozwoju gminy, sformułowano cel nadrzędny i bezpośredni, przeprowadzono wstępną analizę słabych i mocnych stron, możliwości i zagrożeń, podjęto próbę identyfikacji głównych problemów zrównoważonego rozwoju w zespołach roboczych, wstępnie sformułowano cele szczegółowe zrównoważonego rozwoju, przygotowano syntetyczne raporty przez liderów z prac zespołów roboczych i omówiono raporty z prac w zespołach roboczych. Na III warsztatach, które odbyły się 29 maja 2000 r. udział wzięło około 35 osób, ostatecznie przyjęto wizję, cele nadrzędny i bezpośredni, główne problemy i cele szczegółowe oraz podjęto próbę analizy uczestników procesu budowy strategii, a także omówiono system komunikacji społecznej. Warsztaty prowadzono *Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego* opartej na:

- pracy grupy planującej
- wizualizacji,
- osiągnięciu konsensusu.

Pracę na warsztatach prowadził zespół konsultantów Umbrella Project w Warszawie w składzie:

- ❖ Kawecki Kazimierz
- ❖ Kryszko Albin
- ❖ Piechocki Witold
- ❖ Woźny Janusz
- ❖ Zaborowski Tadeusz - koordynator

Na spotkaniu wstępnie przyjęto także ramę logiczną strategii i plan operacyjny oraz zarys systemu nadzoru nad realizacją strategii zrównoważonego rozwoju gminy.

IV warsztaty odbyły się 19 czerwca 2000 r. w Santoku i udział w nich wzięło 27 osób. Na warsztatach tych ostatecznie przyjęto ramę logiczną strategii, plan operacyjny strategii, system nadzoru nad realizacją strategii, wnioski i rekomendacje do innych dokumentów

strategicznych. Ponadto uzyskano pozytywną opinię o całości strategii zrównoważonego rozwoju gminy Santok, a także opinię do projektu uchwały Rady Gminy w Santoku w sprawie strategii. IV warsztaty prowadził zespół konsultantów Umbrella Project w Warszawie w składzie:

- ❖ Kawecki Kazimierz
- ❖ Kryszko Albin
- ❖ Piechocki Witold
- ❖ Woźny Janusz
- ❖ Zaborowski Tadeusz - koordynator

Załączone niżej zdjęcia (1-6) prezentują uczestników warsztatów na których budowano strategię zrównoważonego rozwoju dla gminy Santok

1.2. Miejsce strategii gminy w lokalnej AGENDZIE 21

Ekorozwój oznacza nowe podejście do rozwoju gminy polegające na przeciwstawieniu się wąsko rozumianemu rozwojowi gospodarczemu. Zrównoważony rozwój pojmowany jest najczęściej jako:

- *rozwój społeczno-gospodarczy zharmonizowany z otoczeniem człowieka,*
- *rozwój, który zapewnia równoległy rozwój gospodarki, społeczeństwa i takie funkcjonowanie środowiska, które umożliwia zaspokojenie współczesnych potrzeb bez ograniczania możliwości rozwojowych przyszłych pokoleń.*

Coraz mniej wątpliwości budzi stwierdzenie, że optymalne uwzględnienie uwarunkowań środowiskowych oraz ochrona walorów podstawowych procesów ekologicznych tylko pozornie i krótkookresowo stanowić może ograniczenie lub barierę w rozwoju społeczno-gospodarczym.

Zatem Agenda 21 to program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju w perspektywie XXI wieku, uwzględniający globalną, krajową, regionalną i lokalną skalę działań, czyli jest to w praktyce program działań integrujący wprowadzanie w życie łądów: ekologicznego, społecznego, ekonomicznego, przestrzennego i politycznego.

W 2000 r. przy wdrażaniu lokalnej Agendy 21 w gminie Santok podjęte zostały prace nad **strategią zrównoważonego rozwoju gminy**, która wraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planem zagospodarowania przestrzennego gminy ma stanowić kluczowy dokument rozwojowy dla władz samorządowych gminy Santok.

2. WIZJA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY

Uczestnicy Zespołu Opracowującego Strategię w gminie Santok długo dyskutowali i rozważali wizję zrównoważonego rozwoju. Zgłoszonych zostało 59 propozycji wizji. Analizowano różne problemy związane z jednoznacznym jej określeniem z jednoczesnym uzyskaniem konsensusu w tej sprawie.

Przy rozważeniu wszystkich aspektów budowanej wizji brano pod uwagę przede wszystkim fakt poprawy życia mieszkańców. Chodziło o to by tak prowadzić rozwój gminy, aby zapewnić w przyszłości godziwe warunki życia mieszkańcom minimalizując bądź likwidując bezrobocie i zapewniając określone warunki i możliwości mieszkaniowe. Zatem dynamicznie rozwijająca się gospodarka może być tym czynnikiem zapewniającym wyższy poziom życia umożliwiając jednocześnie możliwość spełnienia zawodowego się w budowie lepszej przyszłości. To zaś powinno pobudzać mieszkańców gminy do podwyższania kwalifikacji zawodowych poprzez systematyczne kształcenie się i zdobywanie doświadczenia zawodowego.

Gwarantem rozwoju dynamicznego gminy ma być nowoczesna infrastruktura techniczna chroniąca środowisko naturalne i jednocześnie człowieka w tym środowisku. Czystsze środowisko, bowiem to mniej różnego rodzaju chorób i większa symbioza człowieka z nim, to naturalne mechanizmy funkcjonowania przyrody. Właściwy poziom życia i pożądane środowisko naturalne oraz wzrost zdrowotności społecznej pobudza człowieka do innego spędzania czasu, do kontaktu z innymi członkami lokalnej społeczności. Zaczynają rodzić się nowe więzy społeczne i potrzeba aktywności. Przy istniejącym bogactwie kulturowym i większej aktywności lokalnej społeczności będą pobudzane chęci twórczego uczestnictwa poprzez aktywny udział w różnych zespołach folklorystycznych. To zaś zainteresuje i pobudzi do współdziałania otoczenie bliższe i dalsze, co w efekcie oznacza także nawiązanie współpracy międzynarodowej oraz większe tempo rozwoju gminy.

Dlatego uczestnicy Zespołu Opracowującego Strategię uznali za słuszne przyjęcie z wielu możliwych propozycji wizji gminy tej wizji zamieszczonej poniżej, a brzmiącej następująco:

ZA 10-15 LAT GMINA BĘDZIE CAŁKOWICIE SKANALIZOWANA Z ODPOWIEDNIĄ ILOŚCIĄ MAŁYCH BIOLOGICZNYCH OCZYSZCZALNI, MIEJSCOWOŚCI LEŻĄCE NAD RZEKAMI ODWRÓCĄ SIĘ W ICH KIERUNKU I WYKORZYSTAJĄ ICH WALORY REKREACYJNE, BĘDĄ CZYNNIE PRZYSTANIE RZECZNE, RUCH STATKÓW WIOZĄCYCH TURYSTÓW BĘDZIE ZGODNY Z ROZKŁADEM REJSÓW,

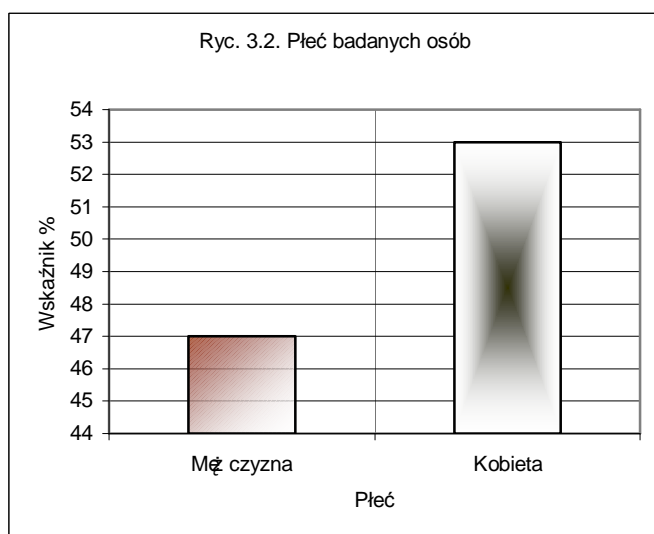
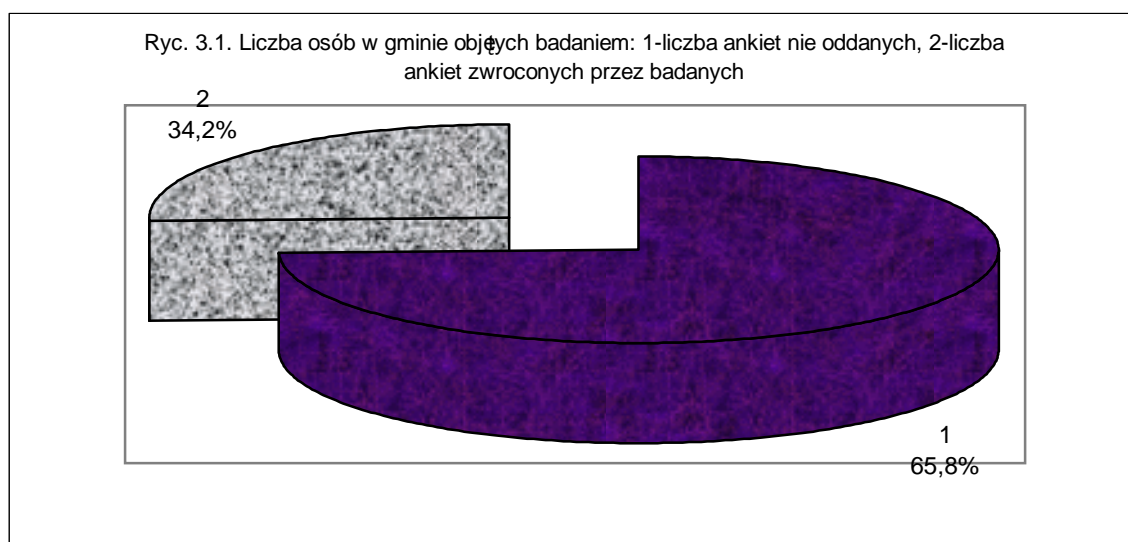
3. DIAGNOZA STANU GMINY

W diagnozie stanu gminy przedstawiono wyniki badań mieszkańców gminy z uwzględnieniem:

- ◆ oczekiwań i opinii społeczności w gminie,
- ◆ cech i postaw społeczności gminnej,
- ◆ problemów, opinii i oczekiwań społeczności lokalnej,
- ◆ oceny problemów wypracowanych na warsztatach.

3.1. Analiza oczekiwań i opinia społeczności gminnej

Badaniami objęto 2,87 % mieszkańców gminy. Przyjmując poddanych badaniom mieszkańców za 100 trzeba stwierdzić, że 24% spośród nich udzieliło odpowiedzi na pytania, co przedstawia ryc. 3.1.

Przy czym odpowiedzi udzieliło więcej kobiet niż mężczyzn (ryc. 3.2), w przedziale wiekowym przedstawionym na ryc. 3.3. Głównie jednak dominują tu osoby w wieku produkcyjnym, ale też i młode pokolenie jest zainteresowane rozwiązywaniem problemów w gminie (wiek 15-21 lat), czyli młodzież kończąca naukę w szkołach zawodowych i średnich. Najmniejsze zainteresowanie

4. LISTA PROBLEMÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Podczas analizy wyników badań i odbywania warsztatów zgłoszone zostały następujące problemy, które w drodze konsensusu zostały przyjęte jako najważniejsze dla społeczności lokalnej. Są one przedstawione niżej:

- 1. Zaniedbane i zanieczyszczone rzeki i ich otoczenie**
- 2. Nieefektywna gospodarka ściekowa**
- 3. Niekompleksowa gospodarka odpadami**
- 4. Niedostateczna świadomość ekologiczna**
- 5. Nieodpowiednia ilość zakładów produkcyjnych i usługowych**
- 6. Niedostateczna ilość środków finansowych w gminie**
- 7. Brak spójnej polityki rolnej**
- 8. Niepełna gazyfikacja gminy**
- 9. Brak kanalizacji w dużych wsiach**
- 10. Brak oczyszczalni ścieków**
- 11. Niewykorzystane źródła energii ekologicznej**
- 12. Zły system finansowania zadań gminnych z funduszy rządowych (dotacje, subwencje)**
- 13. Zbyt niskie wpływy z podatków**

5. ANALIZA SWOT

5.1. Ocena słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń

Słabe strony	Mocne strony	Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak kompleksowego rozwiązania gospodarki odpadami i gospodarki ściekowej 2. Niewystarczające zagospodarowanie otoczenia rzek (czystość brzegów, punktów biwakowych, miejsc rekreacji i czynnego wypoczynku) 3. Brak środków i mechanizmów pozwalających na rewaloryzację obiektów zabytkowych i ich utrzymanie 4. Brak bazy noclegowej i żywieniowej pozwalającej w pełni wypromować walory turystyczne gminy 5. Stan nawierzchni dróg 6. Stacja PKP Santok 7. Brak kanalizacji 8. Słaba mocowa sieć 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Położenie fizyczno-geograficzne gminy 2. Bogate środowisko przyrodnicze (wody, kompleksy leśne, rzeźba terenu, bogata flora i fauna) 3. Bogate dziedzictwo historyczno-kulturowe gminy (ponad 1000-letnia historia) 4. Brak uciążliwego przemysłu 5. Dalsze zgazyfikowanie gminy 6. Dobrze rozwinięta telekomunikacja 7. Dobrze rozwinięta sieć wodociągowa 8. Obecność lotniska 9. Duże możliwości rozwoju produkcji roślinnej, warzywniczej i hodowlanej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Położenie gminy oraz jej bogactwo przyrodnicze determinuje rozwój gminy w kierunku turystycznym (szlaki piesze, rowerowe, wodne, rybołówstwo, wędkarstwo, myślistwo, pozyskiwanie runa leśnego) 2. Rozwój specjalistycznego rolnictwa w oparciu o przetwórstwo 3. Rozwój drobnego przemysłu i budownictwa 4. Możliwość sprzedaży produkcji roślinnej i zwierzęcej w dużych aglomeracjach w Polsce i Niemczech 5. Inicjatywa Agencji Rolnej Skarbu Państwa wspierana dotacjami nowo uruchamianych stanowisk pracy związanych z zatrudnieniem osób z rodzin po pegeerowskich 6. Poprawa zatrudnienia kadry 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak wpływu na działania inwestycyjne miasta Gorzowa Wlkp. (lokalizacja przemysłu na granicy gminy) 2. Brak wpływu na stan czystości wód 3. Brak wpływu na gospodarkę leśną 4. Zanieczyszczenie rzek i atmosfery 5. Bezrobocie 6. Obojętność ludności na otoczenie 7. Degradacja systemów melioracyjnych 8. Brak opłacalności produkcji rolnej 9. Upadek przemysłu w Gorzowie Wlkp., gdzie było duże źródło dochodów ludności 10. Niewystarczające środki na

<p>energetyczna</p> <p>9. Brak większego przemysłu na terenie gminy</p> <p>10. Nie rozwinięta baza turystyczna</p> <p>11. Powiększające się powierzchnie nieużytków rolnych</p> <p>12. Teren gminy usytuowany jest między dwoma kompleksami lasów, nad dwoma rzekami i na czole moreny</p> <p>13. Wsie w większości o zwartej zabudowie wzdłuż szosy</p> <p>14. Uniemożliwienie lokalizacji urzędzeń komunalnych tj. oczyszczalnie ścieków, wysypiska śmieci itp.</p> <p>15. Brak samorządu gospodarczego osób prowadzących działalność produkcyjno-handlowo-usługową</p> <p>16. Zbyt niskie dotacje i subwencje rządowe</p> <p>17. Słabe regulowanie podatków</p> <p>18. Mała aktywność niektórych rad sołeckich</p>	<p>10. Duże zasoby kruszywa</p> <p>11. Duże zasoby wykwalifikowanej siły roboczej i inteligencji</p> <p>12. Możliwości lokalizacji budownictwa mieszkaniowego i przemysłu</p> <p>13. Zwarta zabudowa wsi ułatwia budowę wodociągów, sieci gazowniczej, telekomunikacyjnej</p> <p>14. Skuteczność działania Urzędu Gminy i jego placówek</p> <p>15. Kreatywność i zaangażowanie Zarządu Gminy oraz skuteczność Rady Gminy</p> <p>16. Dobra sieć placówek zabezpieczenia społecznego, placówki oświatowo-wychowawcze, sportowe, opieki społecznej, dobra organizacja służby zdrowia</p> <p>17. Wysoka jakość usług medycznych, wysoki poziom opieki społecznej i usług socjalnych</p> <p>18. Wysoki poziom kadry nauczycielskiej</p>	<p>nauczycielskiej poprzez dopływ studiującej młodzieży miejscowej</p> <p>7. Przygotowana odpowiednia ilość terenów uzbrojonych do budowy i osiedlania</p> <p>8. Kreatywność mieszkańców gminy</p> <p>9. Bliskość miasta Gorzowa Wlkp.</p> <p>10. Aktywność zawodowa kobiet</p> <p>11. Twórcza aktywność Zarządu Gminy</p> <p>12. Asertywność i wysoka kultura pracowników Urzędu Gminy w obsłudze interesantów-mieszkańców</p> <p>13. Wysoki poziom wykształcenia młodego pokolenia</p> <p>14. Dobra zdrowotność mieszkańców</p> <p>15. Dążenie mieszkańców do estetyzacji własnych obejść</p>	<p>zadania własne gminy i opóźnienia w ich przekazywaniu przez organy rządowe</p>
---	--	---	---

19. Zbyt duża rozpiętość sieci osadniczej we wschodniej części gminy	19. Dobry system komunikowania społecznego 21. Funkcjonowanie placówek kultury (GOK, Muzeum, sale wiejskie)		
--	--	--	--

5.2. Analiza uczestników procesu budowy strategii

PODMIOTY	OCZEKIWANIA	UDZIAŁ	OGÓLNE NASTAWIENIE	DZIAŁANIA
Polski Związek Łowiecki	Ograniczenie szkód łowieckich	Współpraca z właścicielami gruntów, minimalizacja strat w uprawach rolnych	Pozytywne	Organizacyjno-rzeczowe
Polski Związek Wędkarski	Zarybianie akwenów i ograniczanie kłusownictwa	Dbłość o czystość nabrzeży akwenów wodnych		Organizacyjne
Związek Gmin Nadnoteckich w Nakle	Turystyczne zagospodarowanie rzeki	Promocja i pozyskanie środków		Organizacyjno-rzeczowo-finansowe
Ochotnicza Straż Pożarna	Prewencja, ochrona globalna	Ćwiczenia, pokazy, kontrole ppoż.		Organizacyjne
Rada Gminna Ludowych Zespołów Sportowych	Rozwój sportu masowego	Organizacja imprez masowych		Organizacyjne
Stowarzyszenie Pomocy Gimnazjum w Lipkach Wielkich	Rozwój edukacji i poprawa bazy materialnej	Edukacja mieszkańców gminy		Organizacyjne
Komenda Miejska Policji w Gorzowie Wlkp.	Prewencja i zapewnienie bezpieczeństwa	Ochrona dzieci i młodzieży		Organizacyjne
Rady Parafialne	Dbłość o obiekty sakralne	Organizacja życia społecznego na wsi		
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w Gorzowie Wlkp.	Współpraca w zakresie turystyki	Promocja gminy w zakresie turystyki		
Nadleśnictwo Kłodawa	Pozyskiwanie terenów na	Edukacja dzieci i młodzieży oraz		Organizacyjno-rzeczowo-

Nadleśnictwo Karwin	cele komunalne inwestycyjne, zalesianie nieużytków i gruntów marginalnych, kreowanie sprawnych real. pod.gosp. współpraca w zakresie tworzenia informacji turystycznej	rozwój lotniska w Lipkach Wielkich., udział organizacyjny i finansowy	Pozytywne	finansowe
Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa w Gorzowie Wlkp.	Kreowanie sprawnych rolniczych podmiotów gospodarczych, wspieranie działalności gospodarczej i społeczno-socjalnej	Organizacyjny i finansowy	Pozytywne	Organizacyjno-rzeczowo-finansowe
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	Utrzymanie dróg wodnych, uczestnictwo w inicjatywach turystycznych	Udział rzeczowy		Rzeczowo-finansowy
Rejon Energetyczny Gorzów Wlkp., Międzychód	Modernizacja sieci energetycznej i urzędzeń	Inwestycje modernizacyjne		Rzeczowo-finansowy
Zakład Gazowniczy w Gorzowie Wlkp.	Rozbudowa sieci gazowniczej	Pomoc w realizacji inwestycji		Rzeczowo-finansowy
Celowy Związek Gmin G6 w Gorzowie Wlkp.	Współpraca w zakresie ochrony środowiska i turystyki	Pomoc w pozyskiwaniu funduszy pozabudżetowych i realizacja inwestycji		Organizacyjno-rzeczowo-finansowe
Telekomunikacja Polska S.A. w Gorzowie Wlkp.	Rozwój i modernizacja sieci	Rozbudowa sieci	Pozytywne	Rzeczowo-finansowe
Fundacja Ochrony Przyrody i Dóbr historycznych w Santoku	Ochrona środowiska i odbudowa miejsc historycznych	Pozyskiwanie środków i finansowanie zadań		Finansowe
Santockie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego	Rozwój i koordynacja działalności gospodarczej i rolniczej	Aktywizacja środowisk rolniczych i gospodarczych		Organizacyjne
Urząd Marszałkowski w Zielonej Górze	Rozwój i koordynacja komunikacji drogowej i kolejowej	Finansowanie inwestycji drogowych i kolejowych		Rzeczowo-finansowe

Zarząd Powiatu Gorzowskiego	Współpraca w zakresie dróg, oświaty, pomocy społecznej, ochrony środowiska i bezrobocia	Modernizacja dróg powiatowych oraz rozwój oświaty	Pozytywne	Rzeczowo-finansowe
Zarząd m. Gorzowa Wlkp.	Współpraca w zakresie oświaty ponadpodstawowej, budownictwa, turystyki, komunikacji publicznej	Rozszerzenie komunikacji podmiejskiej		Rzeczowo-finansowe
Muzeum Okręgowe w Gorzowie Wlkp.	Badania archeologiczne	Rozszerzenie oferty wystawienniczej w Muzeum w Santoku		Rzeczowo-finansowe
Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gorzowie Wlkp.	Zabezpieczenie obiektów historycznych	Prowadzenie badań archeologicznych		Rzeczowo-finansowe
Polska Akademia Nauk w Warszawie	Badania archeologiczne	Badania archeologiczne		Organizacyjno-finansowe
Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej	Zabezpieczenie opieki zdrowotnej stopnia podstawowego	Rozszerzanie opieki specjalistycznej		Organizacyjno-finansowe
Gminna Spółka Wodno-Ściekowa w Lipkach Wielkich	Zaopatrzenie w wodę odpowiedniej jakości	Współdział w modernizacji ujęć i sieci		Rzeczowo-finansowe
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gorzowie Wlkp.				
Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych	Odbudowa i utrzymanie urządzeń wodno-melioracyjnych	Utrzymanie sprawności technicznej urządzeń wodno-melioracyjnych		Rzeczowo-finansowe

5.3. Zwolennicy i przeciwnicy **STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU**

Zwolennicy	Przeciwnicy
<u>I. Instytucje finansujące</u> 1. Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej w Warszawie 2. Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa Oddział w Gorzowie Wlkp.	<u>I. Instytucje finansujące</u> Nie zdołano określić na warsztatach.

<p>3. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie</p> <p>4. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze</p> <p>5. Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku Oddział w Santoku</p> <p>6. ISPA - UE</p> <p>7. SAPARD- UE</p> <p>8. Rada Gminy w Santoku</p> <p>9. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie</p> <p>10. Euroregion PRO EUROPA VIADRINA w Gorzowie Wlkp.</p> <p><u>II. Decydenci w regionie</u></p> <p>1. Urząd Marszałkowski w Zielonej Górze</p> <p>2. Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.</p> <p>3. Starostwo Powiatowe w Gorzowie Wlkp.</p> <p>4. Nadleśnictwo w Kłodawie i Karwinie</p> <p>5. Komenda Miejska Policji w Gorzowie Wlkp.</p> <p>6. Związek Celowy Gmin MG6 w Gorzowie Wlkp.</p> <p>7. Zarząd Dróg w Gorzowie Wlkp.</p> <p><u>III. Decydenci w gminie</u></p> <p>1. Rada Gminy w Santoku</p> <p>2. Zarząd Gminy w Santoku</p> <p>3. Rady Sołeckie w gminie Santok</p> <p>4. NZOZ w Santoku</p> <p><u>IV. Reprezentanci grup interesów</u></p> <p>1. Ochotnicza Straż Pożarna</p> <p>2. Liga Ochrony Przyrody Koła w Szkołach</p> <p>3. Związek Kombatantów i Osób Represjonowanych w Santoku</p> <p>4. Polski Związek Wędkarski Koła w gminie</p> <p>5. Polski Związek Łowiecki Koła w gminie</p> <p>6. Związek Nauczycielstwa Polskiego Oddział w Santoku</p> <p>7. Koło Gospodyń Wiejskich w Janczewie</p> <p>8. PZERI w Santoku</p> <p>9. Związek Pszczelarzy w Santoku</p>	<p><u>II. Decydenci w regionie</u></p> <p>Nie zdołano określić na warsztatach.</p> <p><u>III. Decydenci w gminie</u></p> <p>Nie zdołano określić na warsztatach</p> <p><u>IV. Reprezentanci grup interesów</u></p> <p>Nie zdołano określić na warsztatach.</p>
--	--

10. Kluby Sportowe w gminie 11. RSTK w Gorzowie Wlkp. 12. Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Lipkach Wielkich	
---	--

5.4. Matryca do analizy zasobów gminy Santok

ZASOBY WEWNĘTRZNE	ZASOBY ZEWNĘTRZNE
Finansowe <ul style="list-style-type: none"> ❖ Samo opodatkowanie ❖ Dochody własne ❖ Obligacje ❖ Darowizny 	Finansowe <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dotacje ➤ Subwencje ➤ Pożyczki ➤ Kredyty ➤ Darowizny ➤ Środki z UE
Pozafinansowe <ul style="list-style-type: none"> ❖ Darowizny ❖ Czynny społeczne ❖ Wolontariusze 	Pozafinansowe <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dary ➤ Wolontariusze
Materialne <ul style="list-style-type: none"> ❖ Ruchomości ❖ Błota nadwarciańskie ❖ Nieruchomości ❖ Zasoby naturalne 	Materialne <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ruchomości ➤ nieruchomości
Niematerialne <ul style="list-style-type: none"> ❖ Strona internetowa ❖ Członkostwo w Stowarzyszeniu Gmin Polskich PRO EUROPA VIADRINA ❖ Związek Celowy Gmin MG6 	Niematerialne <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fundacje ➤ Stowarzyszenia ➤ Promocja gminy

6. RAMA LOGICZNA STRATEGII

Rama logiczna strategii została opracowana i przyjęta w drodze konsensusu na warsztatach przez wszystkich uczestników. Uwzględnione w niej zostały wcześniej przyjęte problemy oraz określono cele szczegółowe, co przedstawia niżej zamieszczona tabela.

Należy przypomnieć w tym miejscu, że cel nadrzędny gminy to:

ROZWÓJ GMINY JAKO PRIORYTET W POPRAWIE POZIOMU JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

zaś cele bezpośredni gminy to:

SPOŁECZNY I GOSPODARCZY ROZWÓJ GMINY GWARANTUJĄCY JEJ EKOROZWÓJ

Aby osiągnąć cel bezpośredni a następnie nadrzędny konieczne jest zrealizowanie celów szczegółowych, które zostały wraz z problemami określone na warsztatach a zestawione w niniejszej tabeli:

Problemy	Cele
1. Zaniedbane i zanieczyszczone rzeki i ich otoczenie	1. Poprawa czystości rzek i ich otoczenia
2. Nieefektywna gospodarka ściekowa	2. Poprawa efektywności gospodarki ściekowej
3. Niekompleksowa gospodarka odpadami	3. Uporządkowanie gospodarki odpadami
4. Niedostateczna świadomość ekologiczna	4. Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy
5. Nieodpowiednia ilość zakładów produkcyjnych i usługowych	5. Tworzenie warunków do rozwoju nowych zakładów produkcyjnych i usługowych
6. Niedostateczna ilość środków finansowych w gminie	6. Pozyskanie środków finansowych przez gminę
7. Brak spójnej polityki rolnej	7. Właściwe zagospodarowanie produktów rolnych przez organizację przetwórstwa i zbytu
8. Niepełna gazyfikacja gminy	8. Wykorzystanie magistrali gazowych w gminie
9. Brak kanalizacji w dużych wsiach	9. Budowa systemów kanalizacyjnych w dużych wsiach
10. Brak oczyszczalni ścieków	10. Budowa oczyszczalni ścieków
11. Niewykorzystane źródła energii ekologicznej	11. Wykorzystanie źródeł energii ekologicznej
12. Zły system finansowania zadań gminnych z funduszy rządowych (dotacje, subwencje)	12. Modyfikacja systemu finansowania zadań gminnych z funduszy rządowych
13. Zbyt niskie wpływy z podatków	13. Wzrost wpływów z podatków

7. PLAN OPERACYJNY STRATEGII

Plan operacyjny strategii został opracowany i przyjęty na warsztatach w drodze konsensusu. Podstawą jego opracowania były wcześniej określone problemy (rozdz. 6 – str. 54) i cele szczegółowe zaś w oparciu o nie opracowano działania mające przyczynić się do rozwiązania problemów, co przedstawia poniższa tabela.

CELE	DZIAŁANIA
1. Poprawa czystości rzek i ich otoczenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie sieci miejsc gromadzenia odpadów i systemu ich usuwania 2. Wykorzystanie Związku Gmin Nadnoteckich dla utrzymania czystości rzek i ich otoczenia 3. Lokalizacja miejsc wypoczynku nad rzekami 4. Opracowanie systemu kontroli nabrzeży rzek na terenie gminy
2. Poprawa efektywności gospodarki ściekowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie drożności urządzeń melioracyjnych 2. Stworzenie systemu kontroli zbiorników bezodpływowych 3. Likwidacja „dzikich” miejsc wylewania nieczystości 4. Ocena stanu gospodarki ściekami przez podmioty gospodarcze
3. Uporządkowanie gospodarki odpadami	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza stanu zawartych umów na odbiór odpadów 2. Organizacja systemu kontroli gospodarki odpadami 3. Opracowanie koncepcji gospodarki odpadami
4. Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Włączenie szkół w system edukacji ekologicznej 2. Udział organizacji pozarządowych w edukacji ekologicznej 3. Organizacje gminnych olimpiad i konkursów ekologicznych 4. Wykorzystanie GFOŚiGW dla celów edukacji ekologicznej
5. Tworzenie warunków do rozwoju nowych zakładów produkcyjnych i usługowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie Ośrodka Doradztwa Zawodowego 2. Utworzenie Santockiego Stowarzyszenia Rozwoju Gospodarczego 3. Opracowanie katalogu obiektów i miejsc przeznaczonych pod ewentualne inwestycje bądź działalność gospodarczą 4. Aktualizacja planu zagospodarowania przestrzennego gminy
6. Pozyskanie środków finansowych przez gminę	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystanie funduszy pomocowych 2. Finansowanie inwestycji gminnych z udziałem środków pozabudżetowych
7. Właściwe zagospodarowanie produktów rolnych przez organizację przetwórstwa i zbytu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie grup producenckich rolników 2. Rozwój przechowalnictwa płodów rolnych 3. Rozwój przetwórstwa na rynek wewnętrzny 4. Wykorzystanie zasobów gruntów rolnych w gminie
8. Wykorzystanie magistrali gazowych w gminie	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Budowa sieci rozdzielczej we wsiach</i> 2. Tworzenie warunków do podłączenia się gospodarstw domowych 3. Edukacja mieszkańców w związku z wykorzystaniem mniej zanieczyszczającego paliwa

9. Budowa systemów kanalizacyjnych w dużych wsiach	1. Budowa zintegrowanego systemu kanalizacji dla części gminy z m. Gorzów Wlkp.
10. Budowa oczyszczalni ścieków	1. Dokończenie budowy oczyszczalni ścieków w Lipkach Wielkich 2. Modernizacja biologicznych oczyszczalni ścieków
11. Wykorzystanie źródeł energii ekologicznej	1. Koncepcja budowy elektrowni wiatrowych 2. Analiza źródeł antropogennych zanieczyszczeń powietrza 3. Tworzenie warunków do zmiany systemu ogrzewania gospodarstw domowych
12. Modyfikacja systemu finansowania zadań gminnych z funduszy rządowych	1. Wnioskowanie do parlamentarzystów 2. Wnioskowanie do Wojewody Lubuskiego i Związku Miast i Gmin Polskich 3. Wnioskowanie do rządu RP
13. Wzrost wpływów z podatków	1. Tworzenie warunków do powstawania nowych grup podatników

7.1. Harmonogram rozwiązywania problemów i realizacji celów

PROBLEM 1. POPRAWA CZYSTOŚCI RZEK I ICH OTOCZENIA

Uzasadnienie:

Poprawa stanu czystości rzek i ich otoczenia jest zależna nie tylko od otoczenia, ale także użytkowników, czyli też od stopnia skanalizowania i oczyszczania ścieków. Zależy też od zminimalizowania odpływu do ziemi nieczystości płynnych, ale i nie pozostawiania odpadów stałych bądź ich wrzucania do rzek.. Chodzi tu głównie o gnojowice i ścieki, które nie zawsze są odprowadzane do szczelnych szamb. To zaś powoduje przedostawanie się tych nieczystości do wód powodując ich zanieczyszczenia. Dlatego poprawa jakości wody i jej otoczenia ma tak ważne znaczenie.

CEL 1 POPRAWA CZYSTOŚCI RZEK I ICH OTOCZENIA	HARMONOGRAM															KOSZTY (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY	
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14				15
Stworzenie sieci miejsc gromadzenia odpadów i systemu ich usuwania	x																-		
Wykorzystanie Związku Gmin Nadnoteckich dla utrzymania czystości rzek i ich otoczenia		x															-		
Lokalizacja miejsc wypoczynku nad rzekami		x	x	x	x												40		

zniszczenie lub składowanie w wyznaczonym miejscu może mieć znaczący wpływ na bezpieczeństwo i estetykę gminy.

CEL 3 UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ODPADAMI	HARMONOGRAM																KOSZT Y (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15			
Analiza stanu zawartych umów na odbiór odpadów		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	Rada Gminy	Zarząd Gminy
Organizacja sytemu kontroli gospodarki odpadami	x	x														5			
Opracowanie koncepcji gospodarki odpadami		x														10			
Razem																15			

Problem 4. Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy

Uzasadnienie:

Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy stwarza szansę na lepsze rozumienie przez nich zależności człowieka od środowiska. Zrozumienie tego sprzężenia daje nadzieję nie tylko na wzrost czystości i estetyki, ale uświadamia uczestnikom tych spotkań ile chorób można uniknąć wywołanych przez środowisko wskutek jego zanieczyszczenia przez człowieka. Kształtowanie tej świadomości może odbywać się także poprzez wpływ dzieci i udział dorosłych w różnych quizach i konkursach.

CEL 4 EDUKACJA EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW GMINY	HARMONOGRAM																KOSZTY (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15			
Włączenie szkół w system edukacji ekologicznej	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	Rada Gminy, GFOŚiGW, organizacje pozarządowe	Dyrektorzy szkół
Udział organizacji pozarządowych w edukacji ekologicznej		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	28	Zarząd Gminy		
Organizacje gminnych olimpiad i konkursów ekologicznych		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	42			
Wykorzystanie GFOŚiGW dla celów edukacji ekologicznej		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	70			
Razem																140			

Problem 5. Tworzenie warunków do rozwoju nowych zakładów produkcyjnych i usługowych

Uzasadnienie:

Rozwój ekonomiczny a ściślej gospodarczy gminy jest uzależniony od podmiotów gospodarczych działających na jej terenie. Problem jednak w tym, iż muszą być spełnione pewne warunki, do których zaliczyć należy infrastrukturę techniczną. Tak, więc nie tylko miejsce i media odgrywają ważną rolę, ale także struktura ludności oraz dobre połączenia komunikacyjne, czyli inaczej mówiąc stan nawierzchni dróg. Istnieją w gminie określone warunki, które mogą przyciągnąć potencjalnych inwestorów.

CEL 5 TWORZENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU NOWYCH ZAKŁADÓW PRODUKCYJNYCH I USŁUGOWYCH	HARMONOGRAM															KOSZTY (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY	
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14				15
Stworzenie Ośrodka Doradztwa Zawodowego			x														20	Fundusz Pracy	Zarząd Gminy
Utworzenie Santockiego Stowarzyszenia Rozwoju Gospodarczego	x																-		
Opracowanie katalogu obiektów i miejsc przeznaczonych pod ewentualne inwestycje bądź działalność gospodarczą		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	28	Rada Gminy	
Aktualizacja planu zagospodarowania przestrzennego gminy		x				x				x					x		80		
Razem																128			

PROBLEM 6. POZYSKANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZ GMINĘ

Uzasadnienie:

Istnieje wiele możliwości pozyskania środków finansowych przez gminę. Mogą to być fundusze pomocowe, fundusze celowe, dotacje, subwencje, czy też wpływy powstawania nowych podmiotów gospodarczych na terenie gminy. Służyć temu może odpowiednio prowadzony marketing.

CEL 6 POZYSKANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZ GMINĘ	HARMONOGRAM															KOSZT Y (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY	
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14				15
Wykorzystanie funduszy pomocowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	50	Ra da G mi ny	ząd G mi

Finansowanie inwestycji gminnych z udziałem środków pozabudżetowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4.000
Razem																	4.050	

Problem 7. Właściwe zagospodarowanie produktów rolnych przez organizację przetwórstwa i zbytu

Uzasadnienie:

Gmina dysponuje znacznym arealem ziemi uprawnej. Wykorzystanie tego potencjału poprzez tworzenie wspólnych przedsięwzięć gospodarczych stwarza szansę na rozwój tej gałęzi gospodarki tym bardziej, że wytwarzane produkty są ekologiczne. Bliskość dużych aglomeracji miejskich w tym także Berlina daje szansę na rozwój tej działalności.

CEL 7 WŁAŚCIWE ZAGOSPODAROWANIE PRODUKTÓW ROLNYCH PRZEZ ORGANIZACJĘ PRZETWÓRSTWA I ZBYTU	HARMONOGRAM															KOSZTY (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY	
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14				15
Tworzenie grup producenckich rolników		x															-	Izba Rolnicza, Santockie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego	
Rozwój przechowalnictwa płodów rolnych			x					x				x				x	-		
Rozwój przetwórstwa na rynek wewnętrzny	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-		
Wykorzystanie zasobów gruntów rolnych w gminie		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-		
Razem																	-		

Problem 8. Wykorzystanie magistrali gazowej w gminie

Uzasadnienie:

Na obszarze gminy istnieje magistrala gazowa, która powinna zostać wykorzystana poprzez budowę stacji redukcyjnych i doprowadzenie gazu do gospodarstw. Pozwoli to na zmniejszenie zanieczyszczeń antropogenicznych.

CEL 8 WYKORZYSTANIE MAGISTRALI GAZOWYCH W GMINIE	HARMONOGRAM															KOSZT Y (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY	
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14				15
Budowa sieci rozdzielczej we wsiach	x		x			x											550	Ra da G mi ny	ząd G mi

Tworzenie warunków do podłączenia się gospodarstw domowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-
Edukacja mieszkańców w związku z wykorzystaniem mniej zanieczyszczającego powietrze paliwa			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	28
	Razem																578	

Problem 9. Budowa systemów kanalizacyjnych w dużych wsiach

Uzasadnienie:

Duże wsie na obszarze gminy funkcjonujące bez kanalizacji to znaczne zanieczyszczenie środowiska i zagrożenie dla zdrowia ludzi. Łańcuch pokarmowy, bowiem funkcjonuje a to już tylko krok do różnorodnych chorób. Dlatego poza oczyszczalniami przyzagrodowymi należy wybudować kanalizację a ścieki odprowadzić do oczyszczalni.

CEL 9 BUDOWA SYSTEMÓW KANALIZACYJNYCH W DUŻYCH WSIACH	HARMONOGRAM															KOSZT Y (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY	
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14				15
Budowa zintegrowanego systemu kanalizacji dla części gminy z m. Gorzów Wlkp.			x														1.500	CZG MG6 Rada Gminy	Zarząd Gminy
	Razem																		

PROBLEM 10. BUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

Uzasadnienie:

Obszar gminy to w poważnej części grunty rolne oraz funkcjonujące gospodarstwa rolne zatem powstają nie tylko ścieki komunalne, ale także produkcyjne. W tej sytuacji budowa oczyszczalni ścieków jest w zasadzie nakazem chwili

CEL 10 BUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW	HARMONOGRAM															KOSZT Y (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY	
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14				15
Dokończenie budowy oczyszczalni ścieków w Lipkach Wielkich					x												2.000	Rada Gmin y, WFO Śi GW	Zarząd d Gmin

Modernizacja biologicznych oczyszczalni ścieków								x											2.000		
Razem																	4.000				

PROBLEM 11. WYKORZYSTANIE ŹRÓDEŁ ENERGII EKOLOGICZNEJ

Uzasadnienie:

Gmina Santok ma dobre położenie i istnieją warunki do korzystania z różnych źródeł energii. Nie tylko gaz może być wykorzystywany, lecz także inne rodzaje paliw. Istnieją też warunki do budowy siłowni wiatrowych, co gminie mogłoby przynieść określone korzyści finansowe.

CEL 11 WYKORZYSTANIE ŹRÓDEŁ ENERGII EKOLOGICZNEJ	HARMONOGRAM															KOSZT Y (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY	
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14				15
Koncepcja budowy elektrowni wiatrowych		x															15	Rada Gminy	Zarząd Gminy
Analiza źródeł antropogennych zanieczyszczeń powietrza		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-			
Tworzenie warunków do zmiany systemu ogrzewania gospodarstw domowych				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-			
Razem																	15		

PROBLEM 12. MODYFIKACJA SYSTEMU FINANSOWANIA ZADAŃ GMINNYCH Z FUNDUSZY RZĄDOWYCH

Uzasadnienie:

Nakładanie na gminę coraz to nowych zadań bez przydziału środków finansowych stawia gminę w sytuacji bez wyjścia. Może ona wykonać tylko niektóre zadania i to w ograniczonym zakresie. Taka świadoma forma działania rządu zagraża normalnemu funkcjonowaniu gminom. Należy podjąć wszystkie możliwe działania aby zagwarantować tej podstawowej komórce samorządowej realne funkcjonowanie.

CEL 12 MODYFIKACJA SYSTEMU FINANSOWANIA ZADAŃ GMINNYCH Z FUNDUSZY RZĄDOWYCH	HARMONOGRAM															KOSZT Y (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY	
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14				15

Wnioskowanie do parlamentarzystów	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	Zarząd Gminy
Wnioskowanie do Wojewody Lubuskiego i Związku Miast i Gmin Polskich	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	
Wnioskowanie do rządu RP	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	
Razem																	-		

PROBLEM 13. WZROST WPŁYWÓW Z PODATKÓW

Uzasadnienie:

Istnieją różne możliwości wzrostu wpływu z podatków. Najrozsądniejszy sposób to pozyskanie nowych podatników. Przy zapaści rolnictwa praktyczne możliwości ściągania należności są bardzo ograniczone. Dlatego należy poszukiwać innych możliwości wpływu podatków.

CEL 13 WZROST WPŁYWÓW Z PODATKÓW	HARMONOGRAM															KOSZT Y (tys. PLN)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	ODPO WIE DZIAŁ NY	
	Lata 2000-2015																		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14				15
Tworzenie warunków do powstawania nowych grup podatników		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	350	Rada Gminy	Zarząd Gminy
Razem																	350		

8. NADZÓR NAD REALIZACJĄ STRATEGII

Monitorowanie Strategii może być realizowany poprzez nadzór instytucjonalny, a więc monitoring z udziałem społeczności lokalnej oraz zarządzanie przez cele i zmiany.

8.1. Nadzór instytucjonalny

Nad realizacją Strategii nadzór społeczny obejmie Santockie Forum Ekorozwoju, koordynatorem działań będzie Zastępca Wójta gminy zaś Zarząd Gminy w Santoku będzie składał sprawozdanie roczne dla Rady Gminy. W skład Santockiego Forum Ekorozwoju wchodzi osoby tworzące Zespół Opracowujący Strategię, których wykaz zawarty jest w rozdziale 2 niniejszego opracowania.

8.2. Monitoring z udziałem społeczności lokalnej

Do monitorowania realizacji Strategii wykorzystany zostanie system wskaźnikowy. Tak więc realizacja poszczególnych celów będzie oceniana poprzez takie wskaźniki jak mb, m², m³, %, wartości pieniężne w PLN itp. Z wykorzystaniem źródeł informacji pochodzących od kierownictw podmiotów gospodarczych, pracowników Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych administracji samorządowej i rządowej a także poprzez badania ankietowe itp.

W monitoringu przy realizacji Strategii uczestniczyć będzie społeczność lokalna. Dlatego raz w roku zostanie dokonany przegląd celów i działań zawartych w Strategii przez grupę uczestniczącą na warsztatach, której spotkanie zwołuje Zarząd Gminy.

8.3. Zarządzanie Strategią

Może nastąpić dopiero po jej zatwierdzeniu uchwałą Rady Gminy, która będzie otwierała nowy okres w działalności władz lokalnych i w życiu społeczności lokalnej a także jej lokalnych liderów. W tym przypadku zarządzanie będzie realizowane przez cele, których realizacja wykracza znacznie poza zakres Urzędu Gminy i możliwości jednorocznego budżetu. Zatem zarządzanie przestaje być biernym dostosowaniem się do biegu wydarzeń, a zaczyna być systemem działań na rzecz realizacji celów Strategii, które zakładają międzysektorową odpowiedzialność za zrównoważony rozwój, za planowanie, inicjowanie i przeprowadzanie zmian we wszystkich sferach życia gminy. W istocie decydenci zarządzać będą podczas realizacji Strategii zmianami, które pozwolą uzyskać zrównoważony rozwój.

9. WNIOSKI DO SYSTEMU ZARZĄDZANIA GMINĄ

Wskutek niewłaściwej polityki administracji rządowej zadania gminy nie mogą być w pełni zrealizowane. Podejmowane przez władze gminy działania zmierzają do pozyskania środków finansowych nie tylko z budżetu państwa a podjęte działania zmierzają do zmodyfikowania i przestrzegania przez administrację rządową przydzielania subwencji i dotacji w wysokości zapewniającej realizację zadań zleconych. Wiąże się to z koniecznością zmiany polityki rolnej i minimalizacją bezrobocia.

Nastąpi wzrost aktywności organizacji pozarządowych, którym gmina ma zamiar powierzać określone zadania. Planowane utworzenie oraz pomoc w powstaniu samorządu gospodarczego korzystnie wpłynie na funkcjonowanie gminy i ułatwi rozwiązywanie trudnych problemów zawartych w opracowanej strategii.

Nastąpi poprawa przepływu informacji, która ma stać się skutecznym narzędziem w zarządzaniu gminą. Władze gminy upatrują znacznych korzyści ze sprawnego systemu informacji przy podejmowaniu decyzji, Chodzi tu zarówno o informacje wewnątrz gminy, jak i informacje z zewnątrz a w szczególności informacje z powiatu i Urzędu Marszałkowskiego. Ich synchronizacja to wzrost efektywności pracy władz gminy.

Ważnym elementem systemu zarządzania gminą jest pozyskiwanie fachowców oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników Urzędu Gminy, jej jednostek organizacyjnych oraz Zarządu Gminy i radnych. Niezbędne jest, więc opracowanie zakresu tematyki szkoleń dla tych grup.

Niezbędna jest budowa systemu informatycznego w gminie, który może znacznie wspomóc proces przebiegu informacji i podejmowania decyzji na różnych poziomach zarządzania gminą.

10. WNIOSKI I WYTYCZNE DO INNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

10.1. Wytyczne do planu zagospodarowania przestrzennego gminy

Strategia gminy stanowi podstawowy dokument zrównoważonego rozwoju i określa cele, problemy i działania to zaś z natury rzeczy stanowi wytyczną do planu zagospodarowania przestrzennego gminy.

Przy opracowaniu planu zagospodarowania przestrzennego należy, zatem uwzględnić zawarte tam cele i działania oraz harmonogram ich realizacji. Tylko wówczas nastąpi realizacja Strategii gminy prowadząc tym samym do osiągnięcia celów nadrzędnego i bezpośredniego.

10.2. Wnioski do strategii rozwoju powiatu i regionu

Proponuje się rozważenie udrożnienia szlaków wodnych przebiegających przez gminę Santok. Rozważenia też wymaga budowa korytarza ekologicznego w dolinie rzeki Warty i Noteci oraz wykorzystanie lotniska w Lipkach Wielkich.

Inne propozycje znajdują się w Strategii gminy i oddzielnie zostaną zgłoszone przy budowie strategii ekorozwoju powiatu

